

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM.

EXPRESS

NIEDZIELNY ILUSTROWANY

Rok VII | ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 14 GRUDNIA 1930 ROKU. | CENA NUMERU 10 GROSZY. | Nr. 347

Marszałek Piłsudski o konstytucji Prezydent Rzeczypospolitej wybierany będzie przez cały kraj

Warszawa, 14 grudnia

Marsz. Piłsudski w swoim ostatnim wywiadzie specjalnie omawia rolę Prezydenta Rzplitej, podkreślając z naciskiem, że Głowa Państwa musi mieć zapewnioną możność decyzji we wszystkich sprawach zasadniczych i tych, które, aczkolwiek wchodzą w zakres bezpośredniego rządzenia, nie mogą być załatwiane pod presją i wpływem namiętności politycznych.

Tytuł Pierwszego Obywatela Państwa nie powinien być pustym dźwiękiem, lecz całkowicie odpowiadać prerogatywom i uprawnieniom prezydenta.

„Nie na to — powiada Marsz. Piłsudski — stawiamy Prezydenta poza nawias codzienności zjawisk życiowych ze wszystkimi zjawiskami życia drobiazgowymi, w których tak chętnie nurzamy swoje oblicza i inne części ciała i nie na to usuwamy go od wszystkiego, co jest brudem życia, a sami łapczywie łapy wsuwając wszędzie, gdzie brud — aby nie dać praw zarazem Prezydentowi do spełnienia roli Pierwszego Obywatela Rzplitej, o czym chętnie i sroki krzyczą”.

Na zakończenie podkreśla Marsz. Piłsudski, że jest mu obojętne, w jakie paragrafy to jego żądanie zostanie ubra-

ne. Chodzi o istotę rzeczy.

Jako najbardziej jednak podstawowy warunek przyszłej konstytucji Marsz. Piłsudski wysuwa

sprawę wyboru Prezydenta,

która odbyć się ma nie przez sejm i senat, lecz przez cały kraj.

Jak zwykle, tak oczywiście i tym razem, wola Marsz. Piłsudskiego przesądza wszelką dyskusję na ten temat, wobec czego można już z całą pewnością stwierdzić że nowa konstytucja w pełni odpowiadać będzie tym jego życzeniom.

Prezydent Rzplitej będzie wybierany drogą powszechnego głosowania.

Dwa wybuchy na G. Śląsku.

Nieznani sprawcy podłożyli bomby pod mieszkania dyrektorów kopalń

Katowice, 13 grudnia.

Wczoraj późną nocą nieznani sprawcy podrzucili w ogrodzie przylegającym do mieszkania dyrektora kopalni myśłowickiej Brayera w Myśłowicach dwa granaty ręczne. Wybuch nie wyrządził na szczęście żadnych szkód.

W dniu dzisiejszym o godz. 1,15 nieznani sprawcy spowodowali wybuch pod mieszkaniem kierownika kopalni w Myśłowicach Reissa. Skutkiem eksplozji wybite zostały szyby we wszystkich oknach.

Również w dniu dzisiejszym podłożono materiał wybuchowy pod okna sali posiedzeń „Schulvereinu” w Mysło-

wicach. Skutkiem wybuchu wybitych zostało 6 szyb i do połowy wyrwana oklejenia.

Na miejscu wypadku znaleziono je-

den nabój kompletny z lontem i kapszonem. Energiczne dochodzenie w tej sprawie prowadzi naczelnik urzędu śledczego nadkomisarz Chomrajski.

Sprytny oszust w roli akwizytora zamówił kilka futer dla rzekomego klienta, przywłaszczając sobie gotówkę.

Warszawa, 14 grudnia

W firmie Thefour & Comp. (Trębicka 10) pracował w charakterze pośrednika Arnold Łuński (Widok 21). Za każdą dokonaną transakcję otrzymywał on od firmy umówioną z góry prowizję.

Pewnego razu pośrednik przyprowadził ze sobą inżyniera Wacława Filanowicza (Mochackiego 9), który zamierzał kupić futro dla żony. Po dłuższym targu, inżynier zadatkował 300 zł., w końcu jednak rozmyślił się i transakcji nie dokonał.

W dwa tygodnie po tym fakcie Łuński przybył do firmy i przedstawił bilet wizytowy inż. Filanowicza i list, w którym ten prosił o przesłanie mu 18 skórek karakulowych. Po trzech dniach zjawił się Łuński ponownie z biletem inż. Filanowskiego, który tym razem prosił o dostarczenie futra karakulowego ze skunsowym kołnierzem. I to futro firma wydała Łuńskiemu. Następnie telefonicznie agent Łuński zawiadomił, że klient jego posiada kilka weksli na 2400 zł. i że zdyskontuje je, poczem w dniu 1 listopada należność w wysokości 950 dolarów zapłaci.

Firma transakcję zaakceptowała i cierpliwie czekała na termin płatności. Minął jednak pierwszy, drugi i trzeci

dzień listopada, a Łuński nie przynosił należnych pieniędzy. Inż. Filanowicz na interpelację firmy oświadczył kategorycznie, że żadnych skórek i futra nie zamawiał.

Zawiadomiono policję warszawską, która wszczęła dochodzenie. Okazało się jednak, że Łuński przeprowadził się. Znalaziono go u Loursa, gdzie wyraził gotowość polubownego załatwienia sprawy. Na poczet należności wręczył on czek na P. K. O. na 20.000 zł. Okazało się jednak, że czek nie ma pokrycia i że stał Łuńskiemu dostarczony do zdyskontowania, Łuński zaś przywłaszczył go sobie. Za oszustwa te i inne jeszcze przywłaszczenia osadzono go w więzieniu.

Zmiany w armji francuskiej.

Paryż, 14 grudnia

(Telegram własny).

W związku z pogłoskami jakie się pojawiły w prasie francuskiej na temat zmian personalnych na najwyższym stanowisku armji francuskiej, ministerstwo spraw wojskowych wyjaśnia, że jak zwykle, tak i w tym roku nastąpią pewne zmiany personalne w armji, jednakże nie będą one dotyczyć najwyższego stanowiska w armji francuskiej.

Loterja klasowa w Gdańsku zorganizowana przez kapitalistów angielskich.

Gdańsk, 14 grudnia

(Telegram własny)

Kapitaliści angielscy utworzyli w Gdańsku towarzystwo akcyjne, które zorganizuje loterię klasową.

Towarzystwo to rozporządza kapitałem ówczym miliona funtów i prowadzi

loterie w Angorze, Monaco i Luxemburgu. Loterja opierać się będzie na systemie angielskim.

Senat gdański otrzymał udział w zyskach, a oprócz tego pobierać będzie specjalną opłatę.

„Marłwe dusze“ w kasie pogrzebowej.

Sprytny buchalter fabrykował nieboszczyków i... brał zapomogi.

Warszawa, 14 grudnia

Wzorując się na różnych organizacjach, stowarzyszeniach i związkach grupa pracowników kolejowych na stacji Warszawa — Praga zorganizowała kasę samopomocy. Wszyscy bez wyjątku pracownicy do niej przystąpili. Wpławy były niskie gdyż wynosiły tylko 5 złotych, a składka miesięczna umiarkowana, wynosiła złotówkę. Statut kasy przewidywał między innymi zapomogi pośmiertne w wysokości 800 zł.

Głównym buchalterem i jednocześnie kasjerem był Walerjan Chrzaszcz (Al. Jerolimski e 125). Sprytny buchalter wpadł z czasem na pomysł przysparzania członków kasie. Obchodził więc miasto, stawał przed słupami ogłoszeniowymi i notował w klepsydrze nazwiska zmarłych, które następnie wpisywał na poczet kasy i wnosił za nich należności za wpisowe i składki przeważnie za ubiegłe trzy miesiące.

Wszystko odbywało się normalnie, z tą tylko różnicą, że podania były anty-

datowane i z wcześniejszą datą wpisane do ksiąg kasowych. Następnie kasjer udawał się do parafji, do której zmarły należał, wyciągał świadectwa zgonu i na tej podstawie wypłacał, tym razem już sobie, zapomogi pośmiertne.

Gdy doszedł do 22-go fikcyjnego członka, sprawa wydała się i Chrzaszcz zapakowano do aresztu.

Kasa poniosła stratę w wysokości 17.000 zł.

Hiszpania — Niemcy — Włochy — Finlandja walczą o prawo urzadzania Olimpijady w r. 1936

Znane były swego czasu zabiegi Niemiec, celem uzyskania zezwolenia na zorganizowanie Olimpijady w r. 1936 w Niemczech.

Niemcy nie szczędzili kosztów na kongresie berlińskim w maju r. b., by przekonać delegatów w szeregu państw, że Niemcy zasłużyli sobie na to, by olimpiada w r. 1936 odbyła się w ich kraju.

Na kongresie olimpijskim Niemcy za wszelką cenę pragnęli przypodobać się delegatom innych państw, urządzając wystawne bankiety, przyjęcia i t. d. Nie tylko jednak Berlin pragnął, by olimpiada odbyła się w tym mieście; cały szereg innych miast również starał się o ten zaszczyt.

Nietylko jednak Niemcy mają pretensje w tym kierunku. O zaszczyt urzadzania Olimpijady ubiega się również Hiszpania, Włochy i Finlandja.

Znalazły się i inni kandydaci, lecz ci narazie siedzą cicho, czekając z niecierpliwością na przyszły kongres olimpijski, który tę sprawę zatwiera. Hiszpania, Włochy i Finlandja opierają całym szeregiem argumentów a mianowicie:

Hiszpania, w której sport uprawiany jest od niedawna, wykazuje ogromny entuzjazm dla sportu, zasługujący na szacunek.

Jednocześnie narodów biorących udział w Olimpiadzie mówi po hiszpańsku. Dotychczas organizatorami byli już Anglosasi, Skandynawowie, Francuzi, Flamandowie i Grecy, ale nigdy jeszcze zaszczyt ten nie przypadł w udziale narodowi, mówiacemu po hiszpańsku.

Z myślą o Igrzyskach Olimpijskich wybudowali Hiszpanie wspaniałe stadion, który zdaniem fachowców europejskich jest najwspanialszym stadionem w Europie. Hiszpanie posiadają również niekna pływalnię olimpijską.

Hiszpanie znajdują się w trakcie budowania olimpijskiego toru kolarskiego oraz pięknych pawilonów na boks i szermierkę.

Wartość inwestycji sportowych obliczona jest na sumę 50 milionów franków. Hiszpanie są tak dalece przygotowani do urzadzania Igrzysk Olimpijskich, że gdyby coś stało na przeszkodzie w urzadzaniu Igrzysk w Los Angeles w r. 1932, hiszpanie mogliby bez przygotowań przenieść Igrzyska do swego kraju.

Włosi pretendują o ten zaszczyt dlatego, że w ostatnich 10 lat dokonały największych i najwspanialszych wysiłków w kierunku popularyzacji a zarazem podniesienia poziomu sportu w swoim kraju. Włosi są w wielu dziedzinach równi najlepszym reprezentacjom Europy, w całym szeregu gałęzi sportów przewyższają najlepsze średnie wyniki w Europie.

Rząd włoski nie szczędzi trudów i kosztów dla popularyzacji sportu. Stawia on jedną z większych potęg sportowych w Europie, a mimo to nie powierzone im dotąd żadnej poważniejszej imprezy sportowej.

Finlandja twierdzi, że jest największą potęgą świata w dziedzinie lekkiej atletyki. Finlandczycy posiadają w tym sporcie 10 rekordów światowych, a na wszystkich Igrzyskach Olimpijskich zajmują najlepsze miejsca.

Jeżeli Igrzyska Olimpijskie mają być wzorwane na Igrzyskach starożytnych — żadne miasto nie zasługuje bardziej niż Helsingfors na prawo urzadzania u siebie Igrzysk w r. 1936. Oto argumenty jakimi operują kandydaci. Zdaje się jednak, że enajwięcej szans na urzadzanie Olimpijady ma Hiszpania.

Sekretarz Komitetu Olimpijskiego przybędzie do Polski

W bieżącym miesiącu przyjeżdża do Europy sekretarz do spraw Międzynarodowych Komitetu Organizacyjnego Igrzysk Zimowych w Lake Placid p. Brian Blix. Delegat Komitetu amerykańskiego pragnie zapoznać się z decyzjami państw europejskich w sprawie uczestnictwa w Igrzyskach Zimowych za znajomości związków kontynentalne o ułatwieniach poczynionych przez Komitet Amerykański dla zawodników i publiczności przyjezdnej.

W czasie podróży swej p. Blix odwiedzi następujące państwa: Francję, Szwajcarię, Włochy, Jugosławję, Bułgarię, Rumunię, Polskę, Litwę, Łotwę, Estonię, Finlandję, Niemcy, Czechosłowację, Belgię, Luxemburg, Danię, Norwegię i Szwecję. W Polsce p. Blix odbędzie konferencje z zainteresowanymi związkami sportowymi, poczem uda się na mistrzostwa hokejowe świata do Krynicy.

Rozmaitości sportowe

Ubiegłej soboty nad Londynem przeszła tak gęsta mgła, że mecz piłkarski Arsenal-Grimsby został przerwany po 15 minutowej grze. Publiczność licząca zebrana na tych zawodach nie widziała co się dzieje na boisku i zmuszona była opuścić swoje miejsce, zbliżając się coraz bliżej i bliżej pola gry.

Scheffield Wednesday znajduje się obecnie na drugim miejscu Ligi angielskiej za Arsenalem. Ostatnim sukcesem tej drużyny było zwycięstwo nad Blackpooliem 7:1. Każdy z napastników zdobył co najmniej jedną bramkę.

W sferach piłkarskich Anglii powstał projekt, by rokrocznie rozgrywane były turnieje piłkarskie między Anglią, Austrią, Niemcami i Hiszpanią. Mecze te odbywałyby się w Londynie.

Szwedzki sport pływacki — to Arne Borg. Gdy przed rokiem przeszedł on do obozu zawodowców, szwedzi nie odgrywają już żadnej roli w sporcie pływackim. Z tego powodu panuje ogromne rozgoryczenie w amatorskich sferach sportowych Szwecji.

Carnera posiada obecnie w Europie bardzo dużo zwolenników — entuzjastów, którzy widzą w nim przyszłego mistrza świata. Musiałby on wówczas pokonać Stribblinga, Sharkeya i Schmeltinga. Niestety jego umiejętności bokserskie nie są zbyt wielkie, a siła nie potrafi on zbyt dużo dokonać.

Na temat wprowadzenia zawodowstwa w Niemczech rozpisuje się prasa niemiecka od kilku miesięcy. Obecnie sprawa ta nabrała znów dużego rozgłosu. Cały szereg wybitnych publicystów niemieckich i znawców sportu występuje przeciwko wprowadzeniu zawodowstwa wśród klubów piłkarskich.

W związku z wycofaniem się 82 p. p. z dalszych gier o wejście do Ligi AKS stracił już wszelkie nawet teoretyczne szanse promocji. Krok 82 p. p. wydaje się o tyle niezrozumiały, że drużyna ta miała wszak teoretycznie szanse zajęcia pierwszego miejsca w wypadku o ile wygrałby pozostałe dwa spotkania. Najwięcej na tym skorzystała Lechia lwowska, która obecnie już bezapelacyjnie zajmuje pierwsze miejsce w tabeli i wchodzi do Ligi.

Concordia zdobyła mistrzostwo Jugosławii

Concordia z Zagrzebia zdobyła po raz pierwszy mistrzostwo Jugosławii. Decydującej rozgrywce między Concordią a Belgrader Sportclub przyglądało się 15 tysięcy osób. Concordia zwyciężyła 4:2 i ogłoszona została mistrzem Jugosławii. Drugie miejsce zajęła Jugoslawia Beograd, trzecie — Hajduk Split, czwarte — Belgrader Sportclub, piąte Slavja Sarajevo, szóste Slavija Osijek. Znane jugoslawiańskie drużyny footballowe Gradjański i Hask nie przeszły do finałowych rozgrywek.

Sytuacja w rozgrywkach o wejście do Ligi

W związku z wycofaniem się 82 p. p. z dalszych gier o wejście do Ligi AKS stracił już wszelkie nawet teoretyczne szanse promocji. Krok 82 p. p. wydaje się o tyle niezrozumiały, że drużyna ta miała wszak teoretycznie szanse zajęcia pierwszego miejsca w wypadku o ile wygrałby pozostałe dwa spotkania. Najwięcej na tym skorzystała Lechia lwowska, która obecnie już bezapelacyjnie zajmuje pierwsze miejsce w tabeli i wchodzi do Ligi.

Turyści i ŁTSG Fatum łódzkich zespołów exligowych

Nad łódzkimi zespołami ligowymi zawisło istne fatum. W r. 1929 Turyści spadli do kl. A różnicą jednego punktu. W r. b. ŁTSG opuszcza Ligę różnicą... jednej bramki. W przeciwieństwie natomiast do zespołów łódzkich ogromne szczęście sprzyja ligowym zespołom lwowskim oraz Warszawiance.

Drużyna austriacka w Krynicy

Wiedeńska prasa podaje, że na mistrzostwa hokejowe w Krynicy przybędzie team austriacki złożony przeważnie z graczy drużyny Wiener Eislaufverein.

Jeszcze o meczu

A. Z. S. — Ł. K. S.

Sprawa spotkania w piłkę koszykową o mistrzostwo Polski ŁKS—AZS nie została jeszcze zatwierdzona przez Zarząd PZGS-u. Prawdopodobnie jednak Zarząd unieważni uchwałę Wydziału Gier i Dyscypliny i wynik spotkania będzie utrzymany.

130 bokserów

w I kroku bokserskim

Do pierwszego kroku bokserskiego, który odbędzie się w Warszawie między 19 a 21 grudnia zapisało się 130 bokserów. Jest to rzeczywiście imponująca cyfra i świadczy o coraz większym zainteresowaniu młodzieży tą gałęzią sportu.

100 tysięcy narciarzy

posiada Szwecja

Narciarstwo jest w Szwecji jednym z najbardziej popularnych sportów. Szwedzki Związek Narciarski posiada zrzeszonych blisko 100 tysięcy narciarzy, którzy są członkami 772 klubów sportowych.

Plany Nurmięgo

Nurmi oświadczył dziennikarzom, że na przyszłej Olimpiadzie w Los Angeles weźmie udział w dwóch konkurencjach w biegu na 10000 mtr. i maratonie.

Hungaria mistrzem

jesiennym Węgier

Jesiennym mistrzem piłkarskim Węgier została Hungaria, która w pierwszej kolejce rozrywek była niepokonana i za jej zwycięstwem pierwsze miejsce w tabeli. Ostatni mecz jesiennego rundy Hungaria—Ujpesti zakończył się wynikiem remisowym 2:2.

Że się powodzi

zawodowym piłkarzom amerykańskim

Wiedeński Sporttageblatt donosi, że zawodowy sport piłkarski w Ameryce przeżywa poważny kryzys. Jeden z graczy drużyny FTC (Budapeszt), który powrócił przed kilku dniami do kraju opowiada, że ilość widzów na meczach footballowych w Ameryce stale się zmniejsza. Jedynie nowojorski Hakoah poszczycić się może dużą frekwencją na swych zawodach. W związku z tym gaże piłkarzy zostały poważnie zredukowane. W drużynie Brooklyn Wanderers jest obecnie płatnych jedynie trzech graczy, gdyż na utrzymanie więcej zawodowców klub ten nie może sobie pozwolić. Platni są jedynie Eisenhoffer, Gros II i Peppi Schneider.

Brazylia posiada

najgorszą publiczność meczową

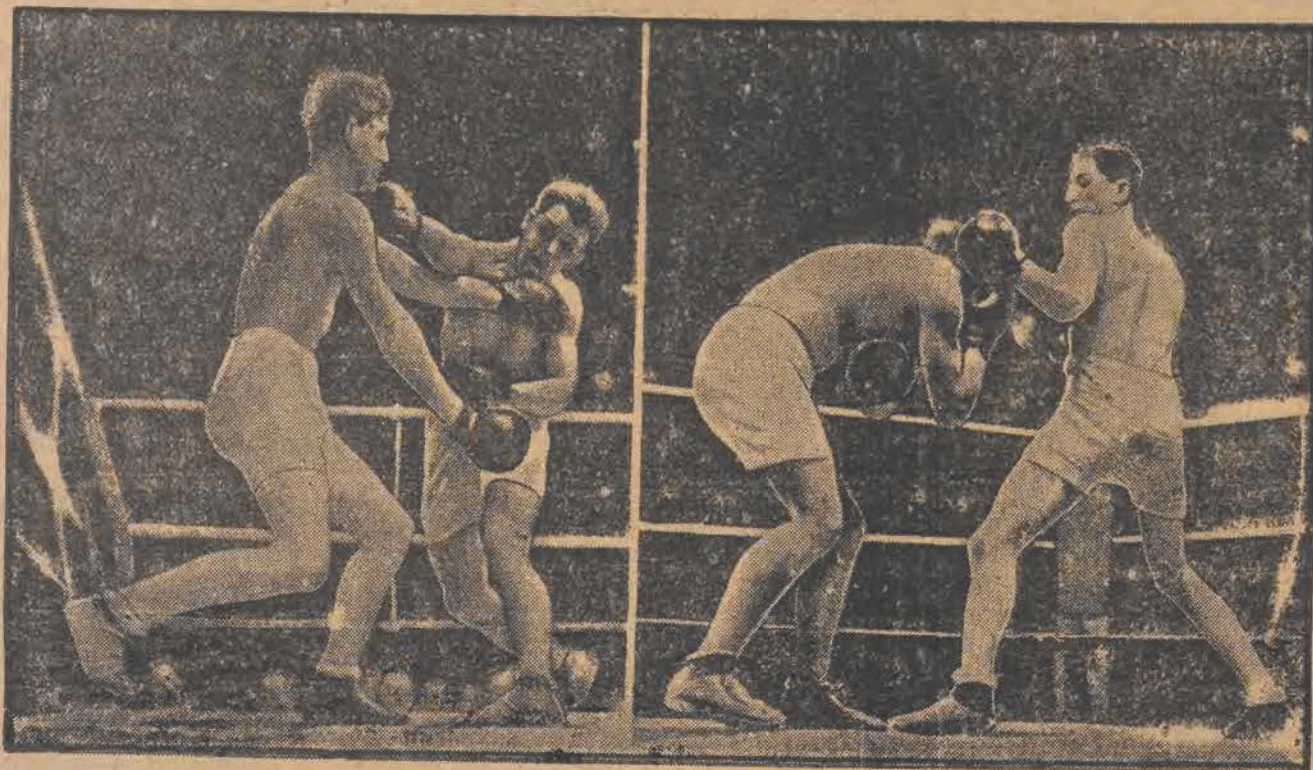
Słynny sędzia piłkarski belgijszyk Langenus ogłosił przed kilku dniami na zasadzie swoich spostrzeżeń, że najgorszą publiczność posiada Brazylia. Spotkanie tam można na meczu footballowym najbardziej sfanatyzowanych widzów, którzy nie przebiegają w środkach, jeśli idzie o wykazanie symnacji dla swego zespołu. Nie o wiele lepszą publiczność posiadają włosi i hiszpanie.

GRUŻLICA TO JEDEN Z NAJSTRASZNIJSZYCH WROGÓW LUDZKOŚCI

Sensacyjny mecz bokserski

W dniu 5 grudnia odbył się mecz bokserski pomiędzy Pistulą a belgijskim bokserem Limousinem (na obydwu foto grających po stronie zewnętrznej). Zwyciężył w 9 rundzie Pistula.

100 latnia rocznica śmierci Bolívara

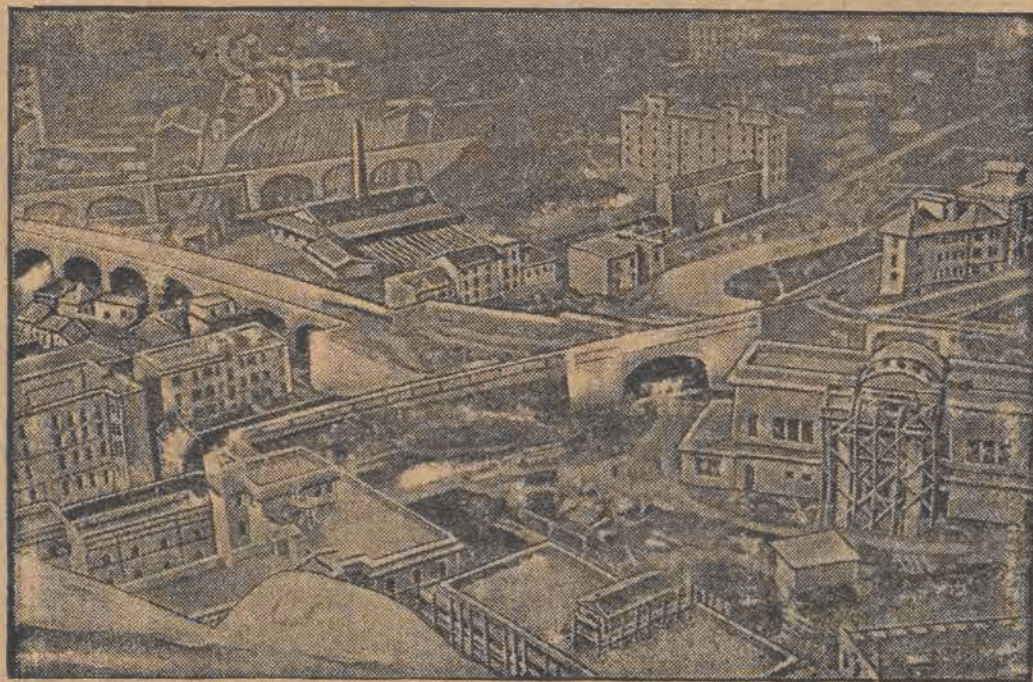
17 grudnia 1930 roku upływa 100 lat od dnia śmierci oswoobodziciela Ameryki Południowej Simona Bolívara. Na ilustracji naszej — pomnik Bolívara w New Yorku

Wielkie manewry w Japonii

Podczas tegorocznych wielkich manewrów armii japońskiej, osobiste dowództwo spoczywało w rękach cesarza (x), który sam kierował całą akcją zdobywania fortyfikacji nieprzyjacielskich.

Dworzec kolejowy w Watykanie

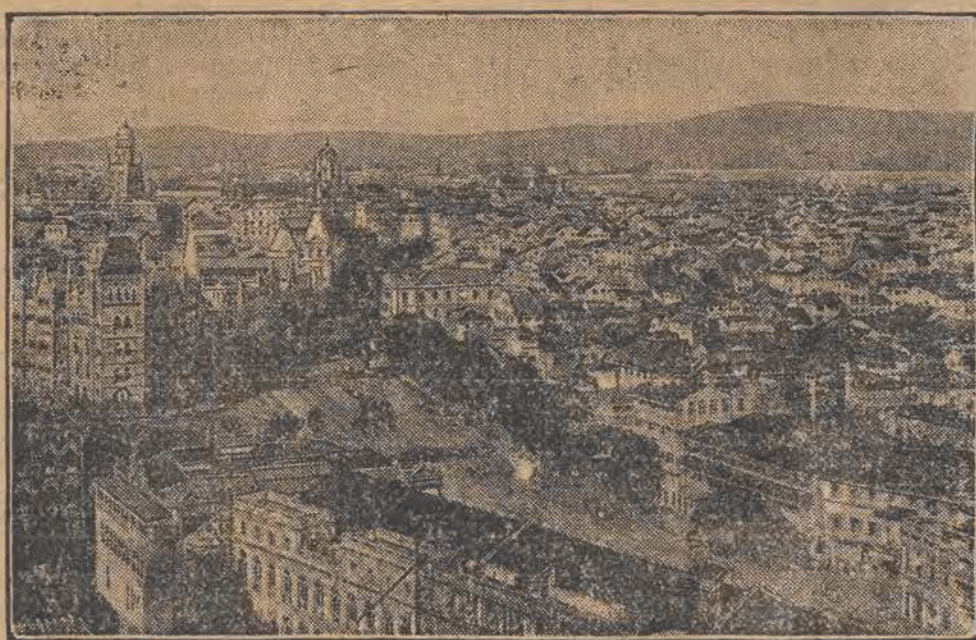
W Watykanie skończono obecnie budowę nowego dworca kolejowego, w tym celu, aby dostojnicy duchowni nie byli zmuszeni udawać się na dworce rzymskie, lecz wyjeżdżali bezpośrednio z Watykanu.

Sporty zimowe w Japonii

Sport w Japonii rozwija się w szybkim tempie. Zwłaszcza sport narciarski znajduje tam wielu zwolenników, którzy wyruszają w góry, gdy spadną pierwsze śniegi.

Koniec rozruchów w Bombay'u

5 grudnia wybuchły znów poważne rozruchy w Bombay'u. Zwolennicy Gandhiego zorganizowali pochód żądając uwolnienia Ghandiego. 230 osób zostało aresztowanych, przeszło 100 osób odniosło poważne rany podczas starć z policją

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 49. Tel. Administracji: 122-14. Tel. Redakcji: 127-24, 136-43, 136-44, 139-00, 180-80. Konto P. K. O. „Wydawnictwo Republika” Nr. 63.148.
Oddziały: KRAKÓW: ul. Lubicz 3, tel. 121-01. KATOWICE: Biuro dzienników „Haga” Wincen ty Szczepaniak, ul. Piastowska 3. SOSNOWIEC: Biuro dzienników Józef Hławski, ul. 3-go Maja Nr. 23. BEDZIN: Biuro dzienników J. Hławski, Malachowskiego 1. DABROWA GÓRNICZA: Biuro dzien. J. Hławski, 3-go Maja 4.

Prenumerata: Z kosztami przesyłki pocztowej zł. 3 gr. 50 miesięcznie

Ogłoszenia: W tekście 50 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4 szpalty); nekrologi 40 gr. za wiersz milim. Drobne: za słowo 15 groszy, najmniejsze zł. 1.50. Poszukiwanie pracy: za słowo 10 groszy, najmniejsze zł. 1.20.